

statistik noget over Halvparten være beskæftiget ved husligt Arbejde, de øvrige dels i underordnet Stilling ved forskellig Næringsdrift, som Jordbrug og Fædrift, Fabrikdrift, Smaa-industri, Handelsforretninger, dels ogsaa i selvstændig Virksomhed for egen Regning.

En Del af de ved Næringsdrift sysselsatte Kvinder er vistnok ilignet kommunal Skat, — hvor mange kunde maaske oplyses ved Hjælp af Ligningsforretningerne. Men den langt overvejende Del er antagelig fritagen for Skat, fordi deres Indtægt er lavere end den mindste skatbare Indtægt. Regner man for hele denne Gruppe — altsaa bortset fra det huslige Arbejde — en Gennemschnittsindtægt af kun 150 Kr., bliver det tilsammenlagt en ganske betragtelig Sum, maaske — for at fremsætte en Gisning — 40 à 50 Millioner Kroner.

Vi kommer nu til det huslige Arbejde, der beskæftiger de fleste Kvinder. Det tør vel anses som sikkert, at Værdien af dette Arbejde ikke regnes med til den skattepligtige Indtægt, og dette har vistnok heller ikke været Skattelovens Mening. At tage noget Hensyn til Husmødrenes og Døtrenes Arbejde kunde ligge nær ved Ansættelse af Indtægten ved Jordbrug; thi her bidrager Kvinderne direkte med til Produktionen, navnlig til Udbyttet af Fædriften; men selv der tager man næppe som Regel Hensyn til Kvindernes personlige Arbejde som et Tillæg til Gaardbrugerens Indtægt. I adskillige Herreder tages end ikke Hensyn til Værdien af selve Gaardbrugerens personlige Arbejde, skønt dette dog nu er mere Tilfældet end før. Saa meget mindre da, naar Spørgsmaalet er om det huslige Arbejde. Bortser man imidlertid fra Skattespørgsmaal og ser Tingen fra et national-økonomisk Standpunkt, synes det ikke at kunne bestrides, at Kvinderne ved sit huslige Arbejde yder et meget væsentligt Bidrag til Produktionen — et Bidrag, der af en Forfatter, som forøvrigt stærkt fremhæver den vigtige Rolle, som Kvinden spiller i Nationaløkonomien*), fejlagtig er bleven altfor meget begrænset, naar han reducerer det kvindelige Arbejde til den Ting at forestaa Forbruget af det, Manden erhverver.

At de forskellige Arbejder, der gaar ind under Begrebet huslige Sysler, er af en produktiv Art, springer navnlig i Øjnene, naar man ser hen til de tarveligere Husholdninger, hvor Husmoderen og Døtrene personlig udfører mangeslags Arbejder, som der i mere velstaaende Familjer betales for, eller som under mere udviklede Forhold udgør Genstanden for særskilte Næringsgrene. Hvad Forskel er der i Henseende

*) Lorenz von Stein: Die Frau auf dem Gebiete der Nationalökonomie Stuttgart 1875.